

П.О. Сухий
Ю.І. Сендзік
С.Д.Брик

Картографія

Географічний центр Європи знаходиться біля села Ділове Закарпатської обл. (47°57'40" пн. ш. 24°11'10" сх. д.)
На звання географічного центру Європи претендують ще кілька місць.
Довжина дуги одного градуса паралелі в кілометрах

ШКАЛА ГЛИБИН І ВИСОТ У МЕТРАХ

МАСШТАБ 1:3 500 000

0 35 70 105 140 175 км

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

П.О. Сухий, Ю.І. Сендзік, С.Д.Брик

КАРТОГРАФІЯ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

2023

УДК 528.91(075.8)
С 912

Друкується за ухвалою вченої ради
географічного факультету Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
(протокол № 8 від 15 березня 2023 року)

Рецензенти:

Денисик Г.І., доктор географічних наук, професор,
завідувач кафедри географії природничо - географічного
факультету Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського, академік Академії наук вищої
освіти України;

Кузишин А.В., доктор географічних наук, професор,
декан географічного факультету Тернопільського національного
педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Сухий П. О., Сендзік Ю.І. та Брик С.Д.

С 912 Картографія : тестові завдання. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т
ім. Ю. Федьковича, 2023. 134 с.

У пропонованому виданні містяться тестові завдання, що мають на меті контроль рівня засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з курсу «Картографія». Структура збірника тестових завдань, загальна кількість яких перевищує 400, представлена вступом, чотирнадцятьма розділами та вкладкою із зазначенням правильних відповідей, які охоплюють усі основні питання з курсу «Картографія» відповідно до робочої програми.

Для викладачів і студентів вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації спеціальностей «Геодезія та землеустрій», «Науки про Землю» та «Географія».

УДК 528.91(075.8)

© П.О. Сухий, 2023

© Ю.І. Сендзік, 2023

© С.Д.Брик, 2023

© Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича, 2023

Зміст

Передмова	4
Тема 1. Вступ до курсу	7
Тема 2. Класифікація, види і типи географічних карт та атласів	18
Тема 3. Математична основа географічних творів	35
Тема 4. Картографічне зображення карт	50
Тема 5. Способи зображення рельєфу	63
Тема 6. Написи на географічних картах	70
Тема 7. Картографічна генералізація	76
Тема 8. Картографічне джерелознавство	86
Тема 9. Проектування, складання та видання картографічних творів	93
Тема 10. Методи використання карт	99
Тема 11. Картографія та геоінформатика	105
Тема 12. Картографія та геозображення	113
Тема 13. Аналіз та оцінка географічних карт та атласів	119
Тема 14. Картографічний метод дослідження	126
Список використаних джерел	132

ПЕРЕДМОВА

Важлива складова навчального процесу у вузі – розробка форм, способів і засобів перевірки й оцінювання результатів навчання. Одним із видів контролю при вивченні курсу «Картографія» є поточний контроль, в якому, крім виконання лабораторних та самостійних робіт, чільне місце посідає комп'ютерне (аудиторне) тестування. Зокрема, у системі дистанційного навчання MOODLE можливе якісне та неупереджене оцінювання знань і навичок студентів.

Мета навчальної дисципліни «Картографія» - набуття студентам систематизованих картографічних знань і вироблення вмінь роботи з картографічними творами. Дисципліна знайомить з історичним та сучасним станом і тенденціями розвитку картографії як науки, галузі і виробництва у світлі існуючих теоретико-методологічних концепцій, розкриває перспективи картографічного моделювання та вказує на прикладні сторони застосування отриманих результатів шляхом формування у студентів картографічних вмінь і навичок.

Формування результатів навчання ґрунтується на визначених освітньо-професійною програмою компетентностях, при врахуванні їх сформованості залежно від освоєних раніше чи суміжно подібних дисциплін виконанні завдань з професійної діяльності згідно з кваліфікацією.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- структуру картографії, відмінні риси науки від інших галузей знань та місце її серед них;
- історичні процеси формування картографічних знань та теоретичні концепції розвитку картографії;
- актуальні і перспективні шляхи розвитку світової і вітчизняної картографічної науки;
- сутнісні риси різноманітних картографічних творів,

принципи і підходи до їх класифікації, класифікацію карт і атласів, їх структуру і властивості;

- геодезичну і математичну основи карт: масштаби, картографічні проєкції та принципи їх побудови і використання, координатні системи і сітки, компонування;

- картографічні способи і графічні засоби відображення явищ і об'єктів на картах;

- зміст, чинники, види і принципи генералізації;

- джерела інформації для складання картографічних творів різноманітного змісту і призначення;

- основи проєктування і сучасні технологічні засади складання карт, в т. ч. галузі землеустрою і управління територіями;

- сутнісні риси картографічного моделювання та методи використання карт;

- зміст і принципи геоінформаційного картографування та методи використання ГІС у картографії;

- сутнісні аспекти геоіконіки та принципи класифікації геозображень;

вміти:

- використовувати різноманітні картографічні твори у наукових дослідженнях;

- застосовувати різноманітні способи і засоби побудови картографічного зображення;

- аналізувати джерела інформації в контексті можливостей їхнього використання для створення землевпорядних картографічних творів;

- проєктувати і складати тематичні карти;

- застосовувати різноманітні методи і способи аналізу інформації за картами;

- використовувати картографічні твори у фаховій діяльності геодезистів і землевпорядників;

- порівнювати й аналізувати зміст різноманітних картографічних творів.

Запропоновані тестові завдання складено відповідно до робочої навчальної програми дисциплін та силабусу дисципліни. Наведені в посібнику приклади тестових завдань охоплюють 14 тематичних підрозділів, передбачають надання переважно однієї або ж двох правильних відповідей, які позначені літерами у наведених варіантах до кожного тестового завдання.

Викладач на власний розсуд або ж при викладанні курсу на одній із платформ дистанційного навчання, за допомогою випадкового розподілу може скласти поваріантний зразок тестових завдань для здійснення поточного контролю знань студентів за відповідною темою. Зазвичай варіант повинен містити 10 тестових завдань, що дає змогу об'єктивно оцінити попередньо набуті знання та навички. Тестові завдання з однією правильною відповіддю мають дещо вищий рівень складності, саме тому ваговий оцінковий коефіцієнт також може бути вибраний довільно. Зазначимо, що в тестах, які містять більше однієї відповіді, кожен правильну потрібно оцінювати зі значенням коефіцієнта – 0,5.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атлас України (електронна версія). Київ : Інститут географії, Інтелектуальні системи ГЕО, 1999-2001.
2. Божок А. П., Л. Е. Осауленко, В. В. Пастух. Картографія : підручник . Київ : Фітосоціоцентр, 1999. 252 с.
3. Бондаренко Е. Л., В. О. Шевченко, В. І. Остроух. Геоінформаційні системи еколого-географічного картографування. Київ : Фітосоціоцентр, 2005. 116 с.
4. Бондаренко Е. Л. Картографічне моделювання суспільно - географічних процесів. Вінниця : МКФ, 2004. 40 с.
5. Жупанський Я. І., Сухий П.О. Соціально-економічна картографія : підручник для студ. вищих навч. закладів. Тернопіль : Астон, 1997. 274 с.
6. Загородній В. В. Картографія з основами топографії. Київ : ДНПУ і м. М. П. Драгоманова, 2002. 159 с.
7. Загородній В. В. Картографія з основами топографії. Київ : ДНПУ і м. М. П. Драгоманова, 2002. 159 с.
8. Іщук О. О., М. М. Коржнев, О. Є. Кошляков. Просторовий аналіз і моделювання в ГІС: Навчальний посібник за ред. акад. . Д. М. Гродзинського. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2003. 200 с.
9. Козаченко Т. І., Г. О. Пархоменко, А. М. Молочко. Картографічне моделювання: навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Антекс» УЛТД, 1999. 320 с.
10. Ляшенко Д. О. Картографія з основами топографії : навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Київ : Наук. думка, 2008. 184 с.
11. Мацко П. В., А. М. Голубєв. Геотроніка та картографія. Навчальний посібник. 2-е вид. випр. і доповн. Херсон: ХДУ, 2007. 184 с.
12. Національна картографія: стан, проблеми, перспективи: Зб. наук. пр. Під ред. Л. Г. Руденка. Київ , 2003. 326 с.
13. Островський А. Л., О. І. Мороз, З. Р. Тартачинська, І. Ф. Гарасимчук. Геодезія. Частина перша. Топографія : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. 440 с.
14. Присєдько В. Л. Практикум з картографії: Навчально-

методичний посібник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. 68 с.

15. Робочий зошит із завданнями та методичними вказівками з курсу «Картографія та картографічне креслення» Укл. І. В. Дикий, В. П. Брусак, Л. Ф. Дубіс, Я. Б. Хомин. Львів: ЛНУ. 1999. 49 с.

16. Сосса Р. І. Картографування території України : історія, перспективи, наукові основи. Київ : Наук. думка, 2005. 292 с.

17. Сухий П.О., Проданюк Д.М., Сендзік Ю.І. Картографія : навч. посібник. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2023. 400 с.

Навчальне видання

Сухий Петро Олексійович
Сендзік Юлія Іванівна
Брик Степан Дмитрович

Картографія **Тестові завдання**

Комп'ютерний набір
Літературний редактор
Технічний редактор
та дизайн обкладинки

Ю.І. Сендзік
О. В. Колодій
О.М. Кудрінська

Підписано до друку 31.03. 2023. Формат 60 x 84/16.
Папір офсетний. Друк різнографічний. Ум.-друк. арк. 8,0.
Обл. вид. арк.. 8,1. Зам. Н-025.
Видавництво та друкарня Чернівецького національного
університету
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського,2
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002 р.